

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/129/2014
Identifikačné číslo spisu:	6911207606
Dátum vydania rozhodnutia:	14.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6911207606.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Orange Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Prievozská 6/A, IČO: 35 697 270, zastúpenej URBANI & Partners s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, proti žalovanej C. bývajúcej vo R., za účasti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Vážecká 16, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, o zaplatenie 853,28 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 8 C 170/2011, o dovolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. februára 2014 sp. zn. 17 Co 97/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Vážecká 16, IČO: 42 176 778 je povinné zaplatiť žalobkyni do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 61,44 € na účet advokátskej kancelárie URBANI & Partners s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181.

Odôvodnenie

Krajský súd v v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) označeným uznesením odmietol odvolanie vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota z 10. októbra 2012 č. k. 8 C 170/2011-118, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 663,88 € s 9 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 28. mája 2010 do zaplatenia a zaplatiť jej aj náhradu trov konania v sume 704,99 € a to všetko v mesačných splátkach po 100 € počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania pod hrozbou straty výhody splátok. Odmietnutie odvolania odôvodnil tým, že vedľajší účastník nebol oprávnenou osobou na podanie odvolania (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Uviedol, že zmyslom vedľajšieho účastníctva je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov konania a táto pomoc sa môže prejaviť aj v tom, že vedľajší účastník podá v prospech ním podporovaného účastníka odvolanie. Z obsahu spisu zistil, že odvolanie na strane žalovanej podal vedľajší účastník, pričom v súdnom spise sa nenachádza žiadne stanovisko žalovanej vyjadrujúce súhlas s týmto odvolaním. Prihliadol pritom aj na to, že výzva na doloženie súhlasu s odvolaním vedľajšieho účastníka bola žalovanej doručená 16. mája 2013 a v kontexte s jej prejavmi počas prvostupňového

konania, kedy opakovane súdu oznamovala, že uznáva pohľadávku žalobcu a mieni ju zaplatiť a požadovala len povolenie splátok, jej nečinnosť vyhodnotil ako nesúhlas s odvolaním vedľajšieho účastníka.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie vedľajší účastník. Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že odvolací súd tým, že odmietol jeho odvolanie, hoci k tomu neboli splnené zákonné podmienky, odňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Poukazoval na to, že odvolací súd nesprávne aplikoval na daný prípad ustanovenie § 201 O.s.p., keď správne mal vychádzať z § 93 ods. 4 v spojení s § 93 ods. 2 tohto predpisu. Uviedol, že ním podané odvolanie proti rozsudku na plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky bolo nepochybne v záujme žalovanej ako spotrebiteľa. Zdôraznil, že prípadná nečinnosť žalovanej nemôže byť posudzovaná za konkludentný súhlas s uplatnenou žalobou, ale je len prejavom rezignácie neinformovaného spotrebiteľa.

Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako procesne neprípustný odmietnuť. Podľa jej názoru v danom prípade nedošlo k procesnej nesprávosti, ktorú odvolaciemu súdu vedľajší účastník vytýka.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadřila.

Najvyšší súd ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas subjekt, ktorý bol účastníkom odvolacieho konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) a je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanovení § 239. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľ napadol dovolaním uznesenie, ktoré nemá znaky uvedené v týchto ustanoveniach. Dovolanie vedľajšieho účastníka preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania vedľajšieho účastníka by v preskúmvanej veci vzhľadom na vyššie uvedené prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej zo závažných procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či nedošlo k týmto vädám, vyplýva z § 242 ods. 1 O.s.p. Podľa ustanovenia § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Existenciu väd konania uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ netvrdil, a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolaní z týchto ustanovení

nemožno vyvodiť.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým účastník nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou, ak záver odvolacieho súdu o tejto otázke nie je správny.

Vedľajší účastník odňatie možnosti konať pred súdom dáva do súvislosti s postupom odvolacieho súdu, ktorý odmietol jeho odvolanie ako podané neoprávnenou osobou (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd nepovažoval vedľajšieho účastníka za osobu oprávnenú podať odvolanie. Svoje rozhodnutie o odmietnutí odvolania založil na skutočnosti, že žalovaná na jeho výzvu na doloženie súhlasu s odvolaním žiadnym spôsobom nereagovala; jej nečinnosť v kontexte s jej uznávacími prejavmi v priebehu prvostupňového konania vyhodnotil ako nesúhlas žalovanej s odvolaním.

Podľa § 201 O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa ustálenej súdnej praxe legitimácia vedľajšieho účastníka na odvolanie je vo všeobecnosti daná, ak sa ním podporovaný účastník nevzdal práva podať tento opravný prostriedok alebo ak s odvolaním vedľajšieho účastníka nevyjadril nesúhlas. Ak podá odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa len vedľajší účastník, musí sa súd vždy zaoberať tým, či a aké stanovisko zaujal k tomuto odvolaniu účastník podporovaný vedľajším účastníkom. Pokiaľ tento účastník vyjadril v konaní svoju vôľu tým, že sa vzdal odvolania, nemôže ho podať ani vedľajší účastník. Ak sa účastník odvolania nevzdal, je súd v prípade, že odvolanie podal len vedľajší účastník, povinný vyzvať ním podporovaného účastníka na vyjadrenie, či dáva k tomuto odvolaniu súhlas. Ak účastník odmietne takýto súhlas vedľajšiemu účastníkovi udeliť, je odvolanie vedľajšieho účastníka neúčinné, čo má za následok, že odvolací súd odmietne jeho odvolanie ako podané osobou, ktorá na odvolanie nie je oprávnená (viď napr. rozhodnutie sp. zn. 1 Cdo 59/2009, sp. zn. 8 Cdo 63/2013).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo 7. mája 2014 sp. zn. 6 Cdo 77/2014 ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 10/2016 a ktorého právna veta znie: „ Ak z právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom (§ 201 veta druhá O.s.p.), súd odmietne odvolanie podané vedľajším účastníkom (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), ak účastník podporovaný vedľajším účastníkom zostane napriek výzve súdu nečinný a nevyjadrí sa, či súhlasí s odvolaním“ zaujal názor, v zmysle ktorého dispozičná zásada, charakterizujúca sporové občianske súdne konanie, znamená zásadne povinnosť súdu rešpektovať vôľu neúspešného účastníka konania nepokračovať v spore iniciovaním opravného konania na základe odvolania podaného vedľajším účastníkom. Rovnaký následok treba vyvodiť aj zo situácie, ak (hlavný) účastník konania napriek výzve súdu, či súhlasí s odvolaním podaným vedľajším účastníkom vystupujúcim na jeho strane, v rozpore so zásadou *vigilantibus scripta sunt* (nech si každý stráži svoje práva) zostane nečinný. Zásade spravodlivej ochrany práv zodpovedá, aby sa takáto pasivita účastníka prejavila v procesnom dôsledku, ktorým je nezačatie opravného konania.

V prejednávanej veci žalovaná nepodala odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. Za procesnej

situácie, kedy odvolanie podal len vedľajší účastník, bol postup odvolacieho súdu, ktorým vyzval ním podporovaného účastníka (t. j. žalovanú) na vyjadrenie, či dáva k tomuto odvolaniu súhlas, správny. To považuje dovolací súd za určujúcu okolnosť pre posúdenie oprávnenia vedľajšieho účastníka podať v danej veci odvolanie. Ak odvolací súd vytvoril takémuto účastníkovi (subjektu, o práva a povinnosti ktorého v konaní bezprostredne ide), ktorý sám odvolanie nepodal, náležitú procesnú možnosť, aby sa vyjadril k odvolaniu podanému vedľajším účastníkom, účastník ale zostal pasívny a túto možnosť nevyužil, je opodstatnený záver, že samotný účastník sa k procesnému úkonu vedľajšieho účastníka (t. j. odvolaniu HOOS) stavia negatívne a nemá záujem, aby v odvolacom konaní bola preskúmaná správnosť prvostupňového rozhodnutia.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že procesný postup, v rámci ktorého odvolací súd odmietol odvolanie vedľajšieho účastníka podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p., nemal za následok odňatie možnosti vedľajšieho účastníka konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Najvyšší súd v súvislosti s prijatím novely Občianskeho súdneho poriadku účinnej od 1. januára 2015 už len dodáva, že v zmysle § 93 ods. 6 O.s.p. od uvedeného dátumu vedľajší účastník vtedy, ak z právneho predpisu nevyplyva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie alebo dovolanie len so súhlasom účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania vedľajšieho účastníka nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd jeho dovolanie odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti vedľajšiemu účastníkovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobkyňa podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania a trovy vyčíslila; dovolací súd jej priznal náhradu trov spočívajúcu v odmene advokátskej kancelárie (ktorá ju zastupovala aj pred odvolacím súdom) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu [§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky vo výške 43,16 €, čo s náhradou za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky, t. j. 8,04 €) s DPH 20 % predstavuje spolu 61,44 €.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.